

Чайка Т. Ю. – к.е.н., доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Гнєзділова Д. О. – студентка кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Кок А. В. – студентка кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОГО ПОРТФОЛІО У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА» І «ТУРИЗМ»

Портфоліо – це будь-яка колекція документів, зображень, фотографій та інших інформаційних одиниць (модулів). Портфоліо має високу функціональність і може використовуватися в багатьох областях людської діяльності, забезпечуючи досягнення різних цілей і завдань. У контексті освітньої діяльності інтерес представляють насамперед учнівські (студентські) портфоліо (Learning Portfolio, Student Portfolio) та викладацькі портфоліо (Teaching Portfolio). У цьому дослідженні розглядається роль навчального портфоліо у забезпеченні практичної підготовки студентів спеціальностей «Готельно-ресторанна справа» і «Туризм».

Студентське навчальне портфоліо (Student Learning Portfolio) – це цілеспрямовано створена змістовна колекція студентських робіт та супутніх матеріалів, що демонструє зусилля, прогрес і досягнення студента у навчанні [1; 2].

Міжнародний досвід використання портфоліо в освітній діяльності виявився настільки успішним, що деякі установи вищої освіти навіть ухвалили рішення про введення до штату відповідних посад. Так, наприклад, у Стенфордському

університеті існує посада під назвою «директор з ініціатив у галузі електронних портфоліо» (Director of ePortfolio Initiatives) [2; 3].

Основні функції портфоліо: діагностична, змістовна, розвивальна, мотиваційна, рейтингова. Щодо забезпечення процесу практичної підготовки студентів, оскільки програми професійної практики зосереджені на прикладному навчанні, можливість документувати навчальний процес в одному місці є дуже важливою. Еллісон Соханлал (Allison Sohanlal) (2021) зазначає, що використання електронних портфоліо як основного компоненту професійних програм – відмінний спосіб підкреслити набуття навичок, рефлексивну практику, критичне мислення та професійне зростання [4].

Специфіка практичної підготовки студентів, які навчаються за спеціальностями «Готельно-ресторанна справа» і «Туризм» пов'язана з наявністю великої частки соціальної та особистісної компоненти у професії. Це підвищує цінність формування у майбутніх спеціалістів комунікаційних навичок нарівні з навичками презентації своїх професійних компетентностей у соціальних мережах. Наш досвід пов'язаний із успішним поєднанням традиційних форм навчання з інноваційною освітньою технологією складання електронного навчального студентського портфоліо. Так, студенти НТУ «ХП» (спеціальність «Готельно-ресторанна справа») успішно використовують електронне портфоліо при систематизації джерел інформації та презентації результатів виконання індивідуального завдання (реферату) за курсом «Вступ до спеціальності. Ознайомча практика» (рис. 1).

Рисунок 1 – Використання е-портфоліо при систематизації джерел інформації та презентації результатів виконання індивідуального завдання

Як технічний інструментарій для створення електронного портфоліо можна використовувати широкий спектр програмних продуктів. Ми зупинили свій вибір на конструкторі портфоліо Google Sites. Ця програма надає можливість колективного доступу та редагування, інтегрована з іншими програмами Google, не вимагає покупки ліцензії, безкоштовна і є досить зручною у роботі. Під час створення портфоліо в середовищі Google Sites генерується веб-адреса створюваного портфоліо. Надалі можна поділитися з будь-якою зацікавленою особою всією інформацією, що міститься в портфоліо, лише повідомивши їй веб-адресу портфоліо. Ця обставина суттєво підвищує комунікативну здатність презентації студентами спеціальностей «Готельно-ресторана справа» та «Туризм» своїх освітніх та професійних досягнень.

Під час вивчення курсу та при підготовці до виконання індивідуального завдання студенти мають можливість познайомитись із різними підприємствами готельно-ресторанної сфери, переглядати навчальні фільми, інформаційні та рекламні матеріали, брати участь у виробничих екскурсіях, семінарах, форумах, виставках тощо. Накопичений при цьому матеріал, поруч із необхідними для подальшої роботи навчальними посібниками, статтями та ін., служить основою інформаційного забезпечення виконання індивідуального завдання (реферату). Електронне портфоліо досить зручно використовувати як колектор джерел інформації. Проте, як ми вже зазначали, портфоліо – дуже функціональний інструмент.

Студентські портфоліо можуть використовуватися практично у будь-якій дисципліні та можуть бути адаптовані до потреб багатьох різних результатів навчання [5]. Навчальне портфоліо дозволяє уявити прогрес навчання в динаміці; стимулює використовувати нестандартні, креативні засоби вирішення поставлених завдань; орієнтоване на самооцінювання та рефлексію освітньої діяльності і сприяє індивідуалізації процесу навчання.

Портфоліо студента – документ, який доцільно поповнювати протягом усього навчання. Студенти можуть поступово доповнювати свої портфоліо списком офіційних документів; інформацією про науково-дослідну діяльність (публікації, участь у конференціях, конкурсах, олімпіадах та ін.); про наявність додаткової освіти (курси, вебінари та ін.); про досвід роботи за фахом; про участь у волонтерській діяльності та ін. Надалі (після закінчення ЗВО) грамотно складене портфоліо може допомогти при працевлаштуванні та просуванні кар'єрними сходами, дати об'єктивне уявлення про особистість та рівень професіоналізму молодого спеціаліста.

Список використаних джерел

1. Lai-Yeung S. Using Student Learning Portfolios: Intended Outcomes and Additional Benefits. *Transformative Dialogues: Teaching & Learning Journal*. 2011. Volume 5. Issue 2. URL :

https://www.kpu.ca/sites/default/files/Teaching%20and%20Learning/TD.5.2.2.Lei-Yeung_Using_Student_Learning_Portfolios.pdf (дата звернення: 17.01.2022).

2. Learning Portfolio. URL : <https://mi.mcmaster.ca/learning-portfolio/> (дата звернення: 17.01.2022).

3. Chen H. Why ePortfolios? Why now? Documenting Learning in the 21st Century. *The 2nd Annual Learning Portfolio Showcase*: Mc Master University, April 01, 2015. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=izHEORSUKwE> (дата звернення: 17.01.2022).

4. Sohanlal A. Benefits and Challenges of Student Curated ePortfolios Embedded in Health Science Professional Programs. *Innovations in Education Conference: Conference Schedule and Guidebook*, Paul R. MacPherson Institute for Leadership, Innovation and Excellence in Teaching at McMaster University, December 9-10, 2021. URL : <https://mi.mcmaster.ca/app/uploads/2021/11/IEConference-Guidebook-2021.pdf> (дата звернення: 17.01.2022).

5. White C. P. *Student Portfolios: An Alternative Way of Encouraging and Evaluating Student Learning*. Stanford University. URL : <https://tomprof.stanford.edu/posting/762> (дата звернення: 17.01.2022).

НОВІТНІ СВІТОВІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ В УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ ОСВІТІ

Назаревич В.В. – к.психол.н.,
професор кафедри психології
та педагогіки Київського
міжнародного університету

ОСТРАКІЗАЦІЯ СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Сприйняття суспільства є життєво важливим для розвитку студента. Відмова однолітків може призвести до негативних